

– Anna-Kaarina ja Matti Palmu

Taustaa

Suomen Lähetysseuran ulkomaanosaston ”**Perhekasvatustyön tukiohjelma 2011-2013**” kohdistuu ohjelmajohdajana ilman maantieteellistä rajausta useisiin maihin, joissa Suomen Lähetysseuralla on yhteistyökumppaneita. Hankkeella vaikutetaan siihen, että yhteistyökumppanit ottaisivat perhenäkökulman huomioon kaikessa toiminnassaan, ja tuetaan yhteistyökumppaneita niiden pyrkiessä kouluttamaan vastuuhenkilöitä perhetyön eri osa-alueille.

Hanke alkoi vuoden 2010 alkaessa. Ensimmäinen vuosi oli toisaalta pilottivuosi, toisaalta myös täyden toiminnan vuosi. Perhetyön kouluttajat Anna-Kaarina ja Matti Palmu tekivät vuoden aikana neljä ulkomaanmatkaa: Etiopiaan (10 viikkoa), Venäjälle (viikko), Thaimaahan (kaksi viikkoa) ja Nepaliin (neljä viikkoa). Ulkomaan matkapäiviä kertyi yhteensä 127, kotimaassa lisäksi kesän ja syksyn mittaan 23 päivää. **Koko vuoden aikana oli 150 matkapäivää.**

A) Neljä työmatkaa 2010 ulkomaille; Arviointia perhetyön tilanteesta SLS:n neljällä työalueella

1) Etiopia 12.1.–26.3.2010

Etiopian Mekane Yesus –kirkko esitti jo 2009 Lähetysseuralle kirjallisen pyynnön lähettää Palmu Etiopiaan vielä 2010-12 kunakin vuonna kolmeksi kuukaudeksi. Tällaisella matkalla olimme **12.1.–26.3.2010 Etiopiassa.**

Meidät kutsuttiin erityisesti kahta tarkoitusta varten: a) **hahmottelemaan kirkon perhetyön tulevia suuntaviivoja**, ja b) pitämään **jatkokurssi niille 54:lle, jotka ovat saaneet koulutuksen perhetyön kouluttajakurssien pitämiseen.**

Mekane Yesus –kirkolla on lähes 5½ milj. jäsentä, noin 10 000 seurakuntaa ja saarna- paikkaa. Perhetyön kouluttajia on nyt noin 700. Vielä on pitkä matka tavoitetasoon, jolloin jokaisessa seurakunnassa olisi joku henkilö, joka on saanut koulutuksen perhekasvatustyöhön. Tarvitaan lisää kouluttajia. – Luovutimme maaliskuussa Mekane Yesus –kirkolle laatimamme ”Kirkon perhetyön kokonaissuunnitelman 2011-2015”.

Mekane Yesus –kirkon perhetyötä on kehitelty Perhekasvatustukiohjelman nimellä viimeiset 10 vuotta. Nyt on tarkoituksena siirtää työn vastuu kirkon keskusvirastolta hiippakuntiin ja sieltä edelleen seurakuntiin. Yllämainittu perhetyön viisivuotissuunnitelma tähtää nimenomaan siihen, että **paikallisseurakunnasta tulee tämän työn ”omis-taja” ja toteuttaja.** Siinä prosessissa mainitut 54 kouluttajaa ovat avainasemissa.

Etiopian perhetyön suunnitelmat liitteineen (englanniksi) löytyvät netissä seuraavien linkkien kautta:

EECMY-perhetyön viisivuotissuunnitelma (23 sivua) 2011-2015:

<http://www.palmu.st/etiopian/pdf/EECMY%20Strategic%20Plan%20for%20Family%20Ministry%202011-2015%20.pdf>

Perhetyön kokonaiskaavio: seurakunnan, rovastikunnan, hiippakunnan jne. voimavarat ja tehtävät:

<http://www.palmu.st/etiopian/pdf/EECMY%20Family%20Ministry%20Overall%20Structure%202010.pdf>

Perhetyön koulutusjärjestelmä:

<http://www.palmu.st/etiopian/pdf/EECMY%20Family%20Ministry%20Training%20Structure%202010.pdf>

Perhetyön ylimmän tason koulutussuunnitelma:

<http://www.palmu.st/etiopian/pdf/EECMY%20Family%20Ministry%20Advanced%20Level%20Training%20Plan%202011-2015.pdf>

Mekane Yesus –kirkon tilastot ja perhetyön kouluttajien lukumäärät ja kouluttajien lisätarve:

<http://www.palmu.st/etiopian/pdf/EECMY%20Statistics%202009%20&%20FLEP%20with%20clusters.pdf>

Afrikan maiden seksuaaliterveyskonferenssi – Anna-Kaarina osallistui Addis Abebassa pidettyyn Afrikan maiden seksuaaliterveyskonferenssiin. Se antoi uusia näkökulmia seksuaalisuuteen liittyviin asioihin afrikkalaisissa kulttuureissa. Kokous antoi mahdollisuuden tutustua eri puolilta Afrikkaa tulleisiin kokousedustajiin ja vaihtaa kokemuksia työstä. Verkostoituminen onkin yksi tärkeä asia kehitettäessä ohjelmia, joiden avulla pyritään parantamaan yksilöiden ja myös perheiden hyvinvointia.

2) Venäjä 19–25.4.2010

Inkerin kirkossa on jo pitkät perinteet perhetyön rintamalla. Perhetyöstä ovat vastanneet aika monen vuoden jatkumolla Lähetysseuran lähetit Leena Jokinen – Maija Antikainen – Kaija Karjalainen – Elina Heikkilä. **Perhetyö sijoittuu diakoniatyön osastolle nais- ja perhetyön työryhmän alaisuuteen.**

Kirsti ja Yrjö Ijäs ovat tehneet varsin monia perheseminaari- yms. matkoja eri puolille Inkerin kirkkoa. Myös **Saara ja Arto Kinnunen** ovat tehneet sinne useita kurssimatkoja, muiden ohella. – Perheseminaarien ja –leirien tai aviopariseminaarien opettajina ovat toimineet paikalliset Venäjän-lähetit **Kaija ja Tapio Karjalainen** ja heidän jälkeensä tätä nykyä **Elina ja Hannu Heikkilä.**

Teologisessa instituutissa diakoniatyöntekijäkoulutukseen kuuluu viikko perhetyötä; myös kanttori- ja nuorisotyöntekijäkursseilla on opetettu. – Toistaiseksi **toteutumaton tavoite on, että perhetyö sisältyisi kaikkiin kursseihin instituutissa, myös teologikoulutuksessa.** – Inkerin kirkko korostaa, että ”Kaikessa työssä on aina lähtökohtana Raamattu, se innostaa tekemään perhetyötä.”

Keltossa pidettiin 2005–2007 kaksi ”Perhetyön peruskurssia”. Tavoitteena on ollut antaa vapaaehtoisille vastuunkantajille ja seurakuntien työntekijöille valmiuksia perhetyön tekemiseen omissa seurakunnissaan. Huhtikuussa toteutettiin vastaava **kolmas perhetyön peruskurssi.** Viimeisellä jaksolla **23–25.4.2010 me Palmut olimme opettajina.** – Kurssikirjana oli tällä osiolla Palmujen ”Perhetyön kouluttajan käsikirja”. – Perhetyön kurssin käyneet toimivat hajallaan laajalla Venäjän maalla. Heidän tukemisensa ja jatkokouluttamisensa on melkoinen haaste. Kauimmaisten osallistujien kotiin oli 7.000 kilometriä.

Diakoniatyön kurssilla oli 20 opiskelijaa, jotka ovat omissa seurakunnissaan palkattomia diakoniatyöntekijöitä. Opetimme perhetyön osion 21.–23.4.2010.

Olisi perin tarpeellista ja hyödyllistä luoda järjestelmä, jonka puitteissa eri aikoina perhetyön peruskurssin käyneet voisivat tavata, vaihtaa kokemuksia ja rohkaista toinen toistaan. **Tarvitaan lisää perhetyön peruskursseja, toisaalta jo kurssin käyneet tarvitsevat välttämättä jatkokursseja.**

Inkerin kirkon perhetyön tulevaisuutta ajatellen **paikallisten vastuunkantajien löytäminen ja varustaminen perhetyöhön on ensiarvoisen tärkeää.** Suomalaisien vierailijoiden käyttäminen on maan tapa Inkerin kirkossa, mutta pitkällä juoksulla tarvitaan välttämättä omasta takaa ohjaajavoimia. Kun kirkko on niin hajallaan laajalla alueella, koulutusta tarvitaan säännöllisesti ja toistuvasti pitkällä aikavälillä. Tarvetta jatkuvaan koulutukseen lisää myös se, että työntekijöiden ja vapaaehtoisväen vaihtuvuus on melkoista, ei vähiten Suomeen muuton takia. **Päätäjiin, pappeihin ja muihin, vaikuttaminen ja heidän kouluttamisensa on tärkeää;** sitä tehtävää Inkerin kirkossa pidetyt perheseminaarit ja –leirit sekä aviopariseminaarit ovatkin olleet täyttämässä.

Perhetyön tarve eri muodoissaan on ilmeinen Inkerin kirkossa. Selkeää kysyntääkin on; siihen voisi osaltaan vastata perhetyön saaminen Teologisen instituutin koulutusohjelmaan. Tämä olisi tärkeää siksikin, että pappien asenne työtä kohtaan on monesti ratkaiseva. Jos papit eivät työtä arvosta, tai jos heillä on suoranaisia ennakkoluuloja sitä kohtaan, työ ei useinkaan voi menestyä.

3) Thaimaa 16–30.9.2010

Teimme lyhyen työvierailun Thaimaahan Etiopiasta käsin keväällä 2009. Dr. Banjob, ELCT-kirkon entinen piispa, nykyinen pääsihteeri ja Luther-seminaarin rehtori, esitti tuolloin kutsun tulla uudelleen paremmalla ajalla.

Yhteistyökumppanimme Thaimaassa on **pieni, 3.200 jäsenen kirkko**. Tekijöistä on pula, niinpä ei voi olettaa, että jokin työn osa-alue kuten perhetyö voisi saada osakseen kovin suurta huomiota. Kirkon henkilöstöhallinnossa on ilmeisiä ongelmia, jotka vaikeuttavat myös perhetyön suunnittelua ja toteutusta.

Opetimme yhden hyvin täyden viikon kurssin (34 oppijaksoa) Luther-seminaarissa ja pidimme lisäksi parin päivän avioparikurssin työntekijäpariskunnille. Ensi syksyksi on suunnitteilla avioparikurssi laajemmalle työntekijäjoukolle.

Ratkaiseva kysymys Thaimaan perhetyön kohdalla on se, löytyykö sinne toisaalta työstä vastaava lähettipariskunta ja erityisesti se, nimeäkö kirkko perhetyölle siitä vastaavan työntekijän (tai –pariskunnan). Singaporen Karjalaiset voivat pitää joitakin aviopariseminaareja kirkon eri alueilla, mutta aivan ilmeisesti tarvittaisiin paikan päälle vastuuhenkilö(t). Esimerkiksi kirkon diakoniaosaston Mr. Paitoon ja vaimonsa olisivat innostuneita perhetyöstä, Paitoon on jopa kääntänyt Palmujen kirjan aineistoa melko pitkälle, mutta nähtäväksi jää, hyväksyykö kirkko hänet tällaiseen vastuutehtävään.

Luther-seminaarin kurssilla ja sittemmin avioparikurssilla **jotkut osallistujat olivat ilmeisen kiinnostuneina, jotkut suorastaan innostuneina kyselemässä perhetyön edistämisen mahdollisuuksista omassa kirkossaan**. Eräskin seminariviikon kurssilainen kysyi, saisiko hän alkaa kääntää tätä aineistoa omalle (lahuu-) kielelleen. Kokemuksemme mukaan **juuri näin perhetyö alkaa ja kasvaa eri kirkoissa**: saatuaan jostakin (esim. avioparikurssilta, seminaarista tms.) kipinän jotkut alkavat kysellä, mistä saisi lisää ja miten voisivat tällä rintamalla palvella. Näyttää siltä, että useilla työalueilla lähettimme voivat toimia kipinän heittäjinä ja kasvun alkuun auttajina. Mutta toki liekki voi levitä kokonaan paikallisinkin voimin. Esim. Israelissa vaikuttaa käyvän näin.

Opetusaineiston saatavuus on elinehto perhetyön kehittämiseksi Thaimaassakin. Kirkko on nyt kääntämässä kirjoistamme Osallistujan kirjaa; Dr. Banjob mainitsi, että he itse asiassa haluaisivat sekä sen että Kouluttajan käsikirjan thaiksi. Jos vain toinen käännetään, lienee viisainta kääntää ensin Osallistujan kirja. Kouluttajat toivon mukaan voisivat työtään varten hyödyntää englanninkielistä Kouluttajan käsikirjaa.

4) Nepal 4.11.–4.12.2010

Matka oli ensitutustumisemme Nepaliin. Sikäläisen perhetyön kuvioita oli suunniteltu melko pitkään Kirsti Kirjavaisen toimiessa innostajana siihen.

SLS:lla on Nepalissa suuri joukko KYT-yhteistyökumppaneita. Seurakuntapuolen tärkein kumppani on **NCFN, Nepalin evankelisten seurakuntien yhteisö**. Sen piirissä on noin 1.000 seurakuntaa (joita Nepalissa on kaikkiaan noin 10.000). Kaikkiaan Nepalissa on noin miljoona kristittyä, 3-4% väestöstä.

Neliviikkoinen matkamme Nepaliin oli paitsi tutustumismatka, myös pohjustusta juuri alkaneen Nepalin perhetyön projektin (Family Ministry Training Project) koulutustoimintaan tulevina vuosina. Pidimme eri puolilla maata kolme paripäiväistä avioparikurssia, joiden osallistujista toivomme löytyvän pariskuntia ensi vuoden kouluttajakurssille. Vierailimme myös teologisessa seminaarissa. Tapasimme eri vaiheissa paljon erilaisia toimijoita ja vaikuttajia.

Nepalin perhetyön projektia johtaa yhteistyökumppanimme johtajuuskoulutusosaston johtaja **Manoj** tukenaan vaimonsa, joka on suorittanut sielunhoidon (Counselling) tutkinnon. Heidän on määrä toimia työparina tulevilla kouluttajakursseilla. Verrattuna esim. Thaimaan tilanteeseen, Nepalin perhetyön tulevaisuus näyttää varsin valoisalta juuri tämän pariskunnan ansiosta.

Osia Palmujen kirjan **perhetyön opetusaineistosta** on jo käännetty nepaliksi, ja tarkoitus on kääntää koko kirja ensi vuoden syksyyn mennessä. Ainakin alkuvaiheessa Nepalissa **käännetään ”Perhetyön osallistujan kirja”**. Näin tehdään olettaen toivorikkaasti, että tulevat paikalliset kouluttajat voisivat omassa työssään hyödyntää englanninkielistä Kouluttajan käsikirjaa. Osallistujan kirjaa voivat käyttää sekä kouluttajat että osallistujat.

Vierailimme myös **Lähetysseuran KYT-yhteistyökumppanien seminaarissa**. Kiinnostusta perhetyöhön oli sielläkin. Perhenäkökulman voisi hyvin luonnollisesti ottaa huomioon erilaisissa KYT-hankkeissa, kuten esim. hiv-aids-ohjelmissa, ym. – **Verkostoitumiseen** perhetyön rintamalla on runsaasti mahdollisuuksia Nepalissa. Yhteistyötahoja on varmasti löydettävissä sirpaleisen seurakunta- ja järjestökentän piiristä.

Perhetyö on hyvin luonnollinen alue, missä voidaan palvella ihmistä kokonaisuutena, erottelematta sen kummemmin ”hengellistä” palvelua muusta. Perhetyö palvelee paljon laajemmin kuin ”vain hengellisesti”.

Nepalin perhetyön johtaja Manoj kertoi, että perhetyötä on Evankelisten seurakuntien yhteisön toimesta tehty jo muutama vuosi mm. järjestämällä kolmipäiväisiä seminaareja pariskunnille. Mutta hän totesi, että **heiltä puuttuu paikallisten kouluttaminen tekemään perhetyötä, ja siihen tarvittava opetusaineisto – se taas on juuri sitä, mitä SLS:n perhetyön ohjelma tarjoaa.**

Nepalin perhetyön projekti (englanniksi) löytyy netissä seuraavan linkin kautta:

<http://www.palmu.st/etiopian/pdf/NCFN%20Family%20Ministry%20Training%20%20Project%20Plan%20-%20November%2026,%202010%20version.pdf>

B) Perhetyön opetusaineistosta

Kuten yllä on jo mainittu, perhetyön kasvamisen ja juurtumisen kannalta koulutusaineiston saatavuus on ratkaiseva tärkeä. Laatimme **Perhetyön kouluttajan käsikirja** (ja siihen liittyvä Osallistujan kirja) on tätä nykyä **saatavana useilla eri kielillä:**

- A) **Painettu:** 1. englanti, 2) amhara (Etiopia), 3) mandariini-kiina, 4) venäjä,
- B) **Käännös valmiina:** 5) oromo (Etiopia), 6) khmer (Kambodza),
- C) **Käännös pitkällä:** 7) swahili (Tansania), 8) mongoli, 9) vietnam, 10) indonesia, 11) tagalog (Indonesia)
- D) **Käännös tekeillä** 12) thai, ja 13) nepali

C) Ulkomaanosaston perhetyöstä Suomessa

1) Avioliittoleirit

Suomessa SLS:n perhetyön alkuna voitaneen pitää Kirsti Ijäksen aloittamia **lähettien avioliittoleirejä** 1980-luvun lopulla. Niitä pidettiin vain SLS:n läheteille kesään 1997 asti. Vuodesta 1998 alkaen avioliittoleiritarjontaa on pidetty yllä ns. tavallisten avioliittoleirien viitekehyksissä, 2000-luvun alkuvuosista alkaen Kalajoen kristillisellä opistolla, SLS yhdessä Kansanlähetyksen kanssa. Avioliittoleirit ovat olleet hyödyllisiä, paitsi osallistujapariskunnille itselleen, myös sytyttäjänä ja innostajana perhetyön tekemiseen työalueilla.

Olemme vuosittain (1995 alkaen) olleet vastuunkantajina lähetystyöntekijöille tarjottavilla avioliittoleireillä. Heinäkuussa 2010 olimme mukana **Kalajoen avioliittoleirillä yhtenä vetäjäparina**. Toimitimme talvella kutsun tälle leirille kaikkien kirkon lähetyksjärjestöjen ja Fidan kotimaahan palaaville läheteille. Pidimme kaksi luentoa ja vastasimme toisesta lähettiryhmästä. Lähettipariskuntia oli mukana kolme: Venäjältä, Etiopiasta ja Mongoliasta.

2) Perhetyön päivät

Vuodesta 2002 alkaen on vuosittain järjestetty **perhetyön koulutus- ja neuvottelupäiviä**, joita voi pitää myös pienimuotoisina TOT- eli Training of Trainers –tyyppisinä kursseina. Perhetyön päivät ovat olleet hyödyllisiä perhetyötä tekeville, myös sytyttäjinä ja innostajina perhetyön aloittamiseen työalueilla.

Perhetyön päivien 2010 luennoitsijavieraina olivat Kaija Maria ja Lari Junkkari. Heidän aiheenaan oli ”Seksuaalisuuden ja seksuaalietiikan ymmärtäminen eri kulttuureissa ja yhteiskunnissa”. Päivillä oli mukana Lähetyksen työntekijöitä seitsemältä eri työalueelta yhteensä 24 henkeä. Tänä vuonna päiville ei tullut mukaan työntekijöitä muista lähetyksjärjestöistä, vaikka heitäkin oli kutsuttu mukaan. Kirkon Lähetyksen keskus sen sijaan oli edustettuna.

3) Ohjausryhmä

SLS:n ulkomaanosastolla toimii **Perhetyön ohjausryhmä**. Puheenjohtaja on (Palmujen Suomen-esimies) Riitta Laakio, jäsenenä Palmujen lisäksi Janne Hassinen. Osittain mukana ovat olleet myös Karita Laisi ja Raila Mantere.

D) LOPUKSI; Henkilökohtaista

Nelivuotisen ”Perhekasvatustyön tukiohjelman” ensimmäinen vuosi on nyt takana. Vuosi on ollut varsin tiivis, väsyttäväkin. Tämän työn haaste on siinä, että se innostavuudessaan ja palkitsevuudessaan imaisee mukaansa niin täysin, että omat voimavarat ovat koetuksella. Seuraava vuosi on, jos Jumala suo ja elämme, erilainen. Tarkoituksemme on vierailta kylläkin useissa eri maissa, näillä näkymin Israelissa, Taiwanissa, Kambodzhasa, Singaporessa, Thaimaassa ja Nepalissa. Mutta saamme myös tilaisuuden pitää enemmän taukoa kuin päättyvänä vuotena oli mahdollista.

Olemme kiitolliset Jumalalle menneestä vuodesta. Kiitos myös Lähetyksseuralle siitä, että kansainvälinen perhetyö on näin voinut päästä alkuun.

Vantaan Kaivoksella 29.12.2010

Anna-Kaarina ja Matti Palmu

[Yhteenveto perhetyön tilanteesta SLS-työalueilla sivuilla 6-7]

E) YHTEENVETO - Perhetyön nykyisiä ja tulevia näkymiä maailmalla, SLS:n työalueilla

Nyt on perhetyön aika. Näin voi todeta yleisesti ja montaa maata koskien erikseen. Jumala on avannut ja on avaamassa uusia ovia, joista voi käydä.

Etiopia

Etiopiassa perhetyö on vakiintunut ja se on hyvissä, lukuisissa paikallisissa käsissä. Palmut valmistelivat keväällä 2010 EECMY-kirkon Perhetyön kokonaisstrategian 2011–2015, joka antaa hyvät pohjat perhetyön jalkauttamiselle 5-6 –miljoonaisen kirkon kymmentuhantiseen seurakuntajoukkoon.

Lähetysseuran tukea tarvitaan enää kirkon perhetyön ohjelman budjettitukena (maksimissaan 2015 asti, noin 7-8.000 euroa vuodessa) ja yhden tai kahden konsultaatiomatkan verran lähivuosina.

Venäjä

Venäjällä, Inkerin kirkossa on toimittu ”perhetyön” nimikkeellä kauemmin kuin useimmilla SLS:n työalueilla (ehkä seuraavaksi Hongkongin jälkeen). Muiden muassa Kirsti ja Yrjö Ijäs ovat muun opetustoiminnan lisäksi pitäneet siellä lukuisia perheseminaareja. Useat SLS:n lähetit ovat palvelleet Inkerin kirkon diakonia- ja naistyön osaston alaisuuteen kuuluvan perhetyön lohkona. Tätä nykyä tästä toiminnasta vastaa Elina Heikkilä. Eräs suuri haaste olisi saada perhetyö osaksi Kelton teologisen instituutin opetusohjelmaa, jotta kirkon tulevat johtajat olisivat perillä perhetyön haasteista ja mahdollisuuksista.

Thaimaa

Thaimaassa kirkko on pieni ja hyvin johtajavaltainen. Palmut tekivät lyhyen esittäytymisvierailun sinne maaliskuussa 2009 ja konsultaatio- ja koulutusvierailun syksyllä 2010. Kirkko suunnittelee työntekijäpariskuntien kurssia syksyille 2011. Sitä ennen jo Karjalaiset (Singaporesta käsin) pitävät ehkä jonkun lyhyen aviopariseminaarin Thaimaan maaseutualueilla. Jotta perhetyö voisi oikeasti alkaa kasvaa, tarvittaisiin välttämättä kouluttajakoulutusta, ja jo meneillään olevan Perhetyön käsikirjan käännöstyön loppuunsaattamista. Kirkko ei kuitenkaan ole toistaiseksi nimennyt perhetyölle vastuuhenkilöä.

Kambodza

Kambodzhassa perhetyö on alkamassa aivan toisin kuin missään muualla. Hongkongin seminaarissa opiskelleen miehen into johti siihen, että syksyllä 2010 valmistui Perhetyön ”Osallistujan kirjan” khmerinkielinen käänös, joka valmistunee kirjaksi vuoden 2011 alkupuolella. Kambodzhassa on nyt siis opetusaineistoa, mutta ei toistaiseksi juurikaan suunnitelmia, miten sitä hyödynnettäisiin! Syyskuussa 2011 Palmujen on määrää käydä ensivierailulla Kambodzhassa suunnittelemassa, miten perhetyö voisi siellä niveltä seurakunta- (ja ehkä myös kehitys-) työhön.

Singapore

Singaporessa ovat työssä entiset Thaimaan-lähetit, sittemmin myös vuosia Inkerin kirkossa Venäjällä palvelleet Karjalaiset. He pitivät Inkerin kirkossa monia avioliittoseminaareja, ja etsivät nyt verkostoitumismahdollisuuksia perhetyölle Singaporessa, ensisijaisesti siellä olevan thaiväestön keskuudessa. Thai-siirtotyöläisten asema on niin vaikea ja perhetilanteet niin uhkaavan epäileiset, että perhetyölle on kyllä valtavasti tarvetta, mutta sen muotojen löytäminen on todella suuri haaste.

Nepal

Nepalissa alkoi 2010 paikallisesti suunniteltu Perhetyön koulutushanke. Tuo Family Ministry Training –hanke vaikuttaa todella lupaavalta, suorastaan merkittävältä päänavaukselta sikäli, että tässä paikalliset seurakunnat ovat yhdistämässä voimiaan yli srk- tai kirkkokuntarajojen. Hankkeeseen kuuluu SLS:n perhetyön kouluttajien koulutusvierailu Nepalissa 2010–2013 vuosittain noin

kuukauden ajaksi. Paikallinen, sopiva ja pätevä pariskunta vastaa hankkeen toteutuksesta. SLS:lta odotetaan budjettituki koko hankkeen ajaksi, mutta paikallisten toimijoiden osuus tulee nousemaan kohti itsekannattavuutta.

Israel

Israelissa sirpaleisen väestön perhetilanteet ovat moniongelmaisia. SLS:n toimintakeskuksen työntekijä, ukrainalaissyntyinen Lena Grushko, on järjestämässä palestiinalaisalueiden KYT-koordinaattorin Karita Laisin kanssa perhetyön ohjelmia Palmujen vierailua varten tammikuuksi 2011.

Taiwan

Taiwanissa Heiskaset ovat alkaneet toisen perhetyö-työkautensa syksyllä 2010. Pieni Taiwanin ELCT-kirkko ei eri syistä ole kovin vauhdilla päässyt toteuttamaan perhetyötä käytännössä. Palmut tekevät kolmannen konsultaatio- ja koulutusmatkan sinne maaliskuussa 2011. Hsinchun seminaari (China Lutheran Seminary) ja erityisesti sen hallintojohtaja Mr. Joseph Lu on vaimonsa kanssa innostunut voimavara perhetyön koulutustyöhön vastaisuudessa. Taiwanissa tarvitaan ehdottomasti verkostoitumista toisten luterilaisten ja muidenkin kirkkojen kanssa. Siihen ovat Heiskaset jo löytäneet joitakin lupaavia alkuja.

Hongkong-Kiina

Hongkongissa perhetyötä on tehty jo vuosikausia seurakuntatasolla erityisesti entisen SLS-lähetin Ethel Wittingin ansiosta. Hänen miehensä Dr. Simon Chow on HK:n lut. seminaarin rehtori.) Palmut pitivät vierailijaluennon luterilaisella seminaarilla maaliskuussa 2009. Jo tuolloin oli nähtävissä, että seminaari voisi toimia sillanpääasemana perhetyön leviämässä paitsi manner-Kiinaan myös useisiin muihin Kaakkois-Aasian maihin.

Namibia

Namibiassa Marja ja Jussi Hankela (nyt Suomessa) ovat luoneet todella hyvän pohjan perhetyön aseman vahvistamisessa kirkon työmuotona. Paikallinen perhetyön johtaja on nimetty ja lähetetty opiskelemaan; hän pääsee alkamaan työn 2013. SLS:n tukea tarvittaneen vielä pitkään budjettitukena ja aika ajoitin konsultaatio- ja koulutusmatkojen muodossa.

Botswana

Botswana on maailman vaikeimpia aids-tapauksia. Avioliittoinstituutio on siellä lyhyessä ajassa lähes tyystin kadonnut, ja parisuhteiden-perheiden tilanne on hälyttävän ongelmallinen. Toisaalta Botswanan pienen kirkon sisäisen tilanteen takia siellä ole ollut mahdollista tehdä perhetyön tapaisia uusia avauksia. Hankeloiden konsultaatiomatka Namibiaan syksyllä 2011 toivottavasti voisi merkitä uuden alkua myös Botswanan kirkon perhetyölle.

Angola

Syksyn 2011 suunnitelmiin kuuluu Marja ja Jussi Hankelan konsultaatio- ja koulutusmatka Namibiaan. Sinne on määrää kutsua perhetyön kehittämisneuvotteluun myös Angolan kirkon edustajia.

Tansania

Etelä-Tansaniassa pastori Kipangula on vaimonsa kanssa järjestänyt liudan aviopariseminaareja, joista on tullut hyvää palautetta. Vuonna 2010 siellä päättyi Kati Kempvaisen vetämä aids-työn hanke, jonka jatkoksi 2011 alussa on alkamassa pastori Kipangulan johtama uusi KYT-hanke. Palmujen loppukevääksi 2011 suunniteltu vierailu Kipangulojen työn tueksi siirtyi eri syistä vuodelle eteenpäin. – Perhetyön tarve on Tansaniassakin ilmiselvä, ellei suorastaan huu-tava, ei pelkästään aids-tilanteen takia. ELCT-kirkossa hiippakunnat ovat hyvin itsenäisiä, niin että keskuskirkkojohtoinen, kaikkia koskeva perhetyön ohjelma ei vaikuta mahdolliselta. Mutta miten vastataan perhetyön valtavaan haasteeseen tuossa 5,3 miljoonaisessa kirkossa, se on erittäin suuri kysymys.